

Формування ключових компетентностей учнів початкової школи в освітньому проєкті «На крилах успіху»

Наші діти – це майбутнє нашої могутньої країни. Вони повинні навчатися в активному середовищі, брати участь у дослідженнях, спостереженнях, вчитися самостійно робити висновки, критично опрацьовувати інформацію. Саме на це спрямована Нова українська школа, у «якій буде приємно вчитися і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й вміння застосовувати їх у житті».

У цьому контексті мені пощастило працювати з моїми учнями за освітнім проєктом «На крилах успіху». Авторами проєкту розроблено інтегровані навчальні програми, календарне планування та синхронізований з ним план виховної роботи, інноваційний підручник (який забезпечує інтеграцію, диференціацію, розвиток пізнавальних процесів), мультимедійне забезпечення, методичний супровід.

За рахунок інтеграції змісту зменшено кількість навчальних предметів. Це дозволило збільшити час на вивчення української та англійської мов, математики й природознавчого компонента.

Проєкт відрізняється від інших тим, що приділяє велику увагу збереженню здоров'я дитини. Учні не потрібно носити шкільні портфелі, бо все, що потрібно до уроку, – це тематичний журнал-посібник обсягом 48 сторінок. В цьому кольоровому виданні є матеріали навчальних предметів, які вивчаємо протягом тижня. Ці завдання дають мені змогу реалізовувати індивідуальний і водночас диференційований підходи.

Маючи попередній досвід роботи, я використовую такі форми організації навчально-пізнавальної діяльності, методи, прийоми, технології тощо, які допомагають формуванню ключових компетентностей.

Аналізуючи матеріал, шукаю способи групової взаємодії навіть тоді, коли вони не передбачені. Адже важливо, щоб учні через дослідницьку діяльність самі зробили відкриття. Тому дуже часто організую різноманітні дослідження на заняттях «Всесвіт», «Арт-технології» та на інших заняттях.

Так, на занятті «Всесвіт» під час вивчення теми «Жива природа. Рослини. Тварини. Людина» мої учні проводили у групах такий дослід: у склянку з водою вони додали різні харчові барвники, потім поставили туди різні рослини; наступного ранку діти побачили, що води в посудині залишилося мало, а рослини забарвилися у той колір пігменту, який додали у воду. Таким чином, учні зробили висновок, що рослина теж п'є воду і поглинає її нижніми частинами – це корінь або стебло. Вода поглинається знизу, а потім розноситься у всі частини рослини. Нещодавно під час вивчення теми «Властивості повітря» діти проводили дослід з кулькою та холодною і гарячою водою.

Маленькі дослідники виявили, що при нагріванні повітря розширюється, а при охолодженні навпаки стискається.

Освітній процес намагаюся організувати так, щоб учні мали змогу співпрацювати в парах, групах, формувати свої власні ідеї та думки, вести дискусію на задану тему. Використання інноваційних підходів на заняттях сприяє реалізації мети, передбачає розвиток в учнів інтересу і бажання працювати із зацікавленістю.

Значну увагу приділяю роботі в парах змінного складу. Така форма організації надає можливість працювати колективно, але в той самий час формує самостійність мислення, розвиває мовлення, індивідуальні здібності учнів. Тому на занятті з української мови під час закріплення теми «Текст» діти працювали в парах змінного складу. Ось приклад карток:

1)	З яких частин складається текст?	Відповідь: 1. Зачин 2. Основна частина 3. Кінцівка
2)	Що можна дібрати до тексту?	Відповідь: Заголовок
3)	Які є типи тексту?	Відповідь: 1. Текст-опис 2. Текст-розповідь 3. Текст-міркування

У своїй педагогічній діяльності широко використовую такі методи, як інформативність навчального матеріалу, тобто використання незвичайних фактів, цікавої інформації, яскравих прикладів та комплексний вплив на учня: природного матеріалу, музики, казки. Адже те, що самостійно відкрите і відчуте, впливає найсильніше, найпереконливіше.

Організуючи навчання, моделюю життєві ситуації, використовую рольові ігри, казку, спільно розв'язую проблеми на основі аналізу відповідної ситуації, проводжу конкурси, змагання, інтелектуальні ігри. Все це дає можливість учням реалізувати себе.

Особливу увагу приділяю етапу рефлексії наприкінці заняття. В такий спосіб повертаємось до очікуваних результатів навчання та перевіряєм, чи

досягнуті вони. Під час підведення підсумків використовую метод «П'ять речень». Учні в п'яти реченнях формулюють засвоєні знання.

Я дізнався про....

Я запам'ятав, що ....

Я зрозумів, що ....

Мені на занятті....

Думаю, що ...

На заняттях любимо працювати з цеглинками LEGO. Конструктор LEGO для Нової української школи – це можливість для реалізації інтегрованого навчання на різних заняттях. Так, під час заняття «Українська мова» діти складають речення, використовуючи цеглинки: червона – це слово, яке відповідає на питання «хто? що?» (у моделі до речення це слово має червону плашечку), жовта – це слово, яке відповідає на питання «який? яка? яке? які?» (у моделі до речення це слово має жовту плашечку) та синя – це слово, яке відповідає на питання «що робить?» (у моделі до речення це слово має синю плашечку).

Наприклад, можна запропонувати дітям скласти модель такого речення:

Білочка збирає осінні горішки.

Учні мають скласти цеглинки LEGO в такій послідовності: червона цеглинка (білочка–хто?), синя цеглинка (збирає–що робить?), жовта цеглинка (осінні–які?) та червона цеглинка (горішки–що?).

Пропоную дітям ще такі завдання:

1. Визнач та покажи за допомогою цеглинок кількість звуків у слові.
2. Визнач та покажи за допомогою цеглинок кількість складів у слові.
3. Візьми стільки цеглинок, скільки складів у слові.
4. Визнач та покажи за допомогою цеглинок кількість слів у реченні.
5. Якщо почуєш звук [р], то підійми червону цеглинку, а звук [л] — зелену.
6. Виклади з цеглинок літеру...

Також цеглинки використовуємо і на математиці: повторюємо склад числа, складаємо рівності та нерівності тощо; під час фізкультхвилинок та нейробіки.

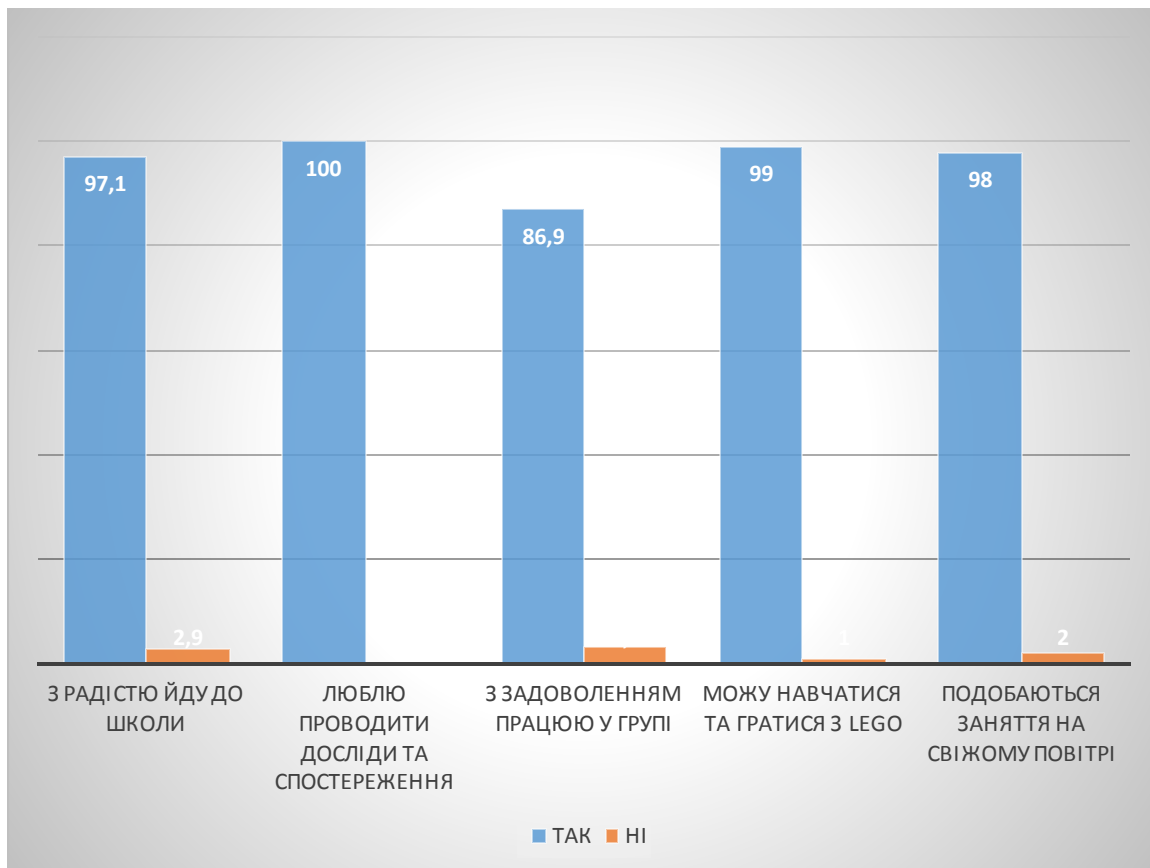
У нашій класній кімнаті є 8 навчальних осередків, де діти можуть перебувати як і на перерві, так під час заняття. Одним із улюблених осередків є класна дитяча бібліотека: тут багато художніх книжок, енциклопедій, журналів. Діти з захопленням читають, розповідають про прочитане своїм друзям. Ми влаштували справжній буккроссинг: я і мої учні приносимо туди власні книжки, які точно мають прочитати усі. Під час заняття «Українська мова» група дітей може готувати у куточку читача читання в особах, повторювати вірші та виконувати додаткові завдання. На перерві учні дуже люблять розповідати лаксикам (вигадані казкові герої у освітньому проєкті), що вони нового дізналися чи прочитали.

Мною було проведено опитування учнів 2 класу:

1. Ти з радістю ходиш до школи?
2. Любиш ти проводити досліди та спостереження на уроках?
3. Чи з задоволенням ти працюєш у групах?
4. Чи можеш навчатися та гратися з LEGO?

5. Тобі подобаються заняття на свіжому повітрі?

Результати даного опитування відобразила у діаграмі:

Підсумовуючи результати, переконалася в тому, що НУШ – це школа, до якої приємно ходити учням. Адже майже всі учні з задоволенням проводять досліди, працюють у групах, навчають ласиків разом із LEGO тощо.